

VNB Nationale Bedevaarten

VNB Nationale Bedevaarten is de grootste en de oudste bedevaartorganisatie van Nederland. Het doel van VNB is het organiseren en leiden van bedevaarten, in het bijzonder naar Lourdes, maar ook andere bedevaartplaatsen, mits bisschoppelijk goedgekeurd. VNB Nationale Bedevaarten bereikt een grote doelgroep. Per jaar gaan er zo'n 7000 pelgrims mee op een bedevaart. Ook zijn er ongeveer 2500 vrijwilligers werkzaam voor VNB, die ofwel als contactpersoon in het land ofwel als vrijwilliger tijdens een bedevaart naar Lourdes actief zijn.

Liturgisch Instituut

Het Liturgisch Instituut (gehuisvest aan het Departement Religiewetenschappen en Theologie, Universiteit van Tilburg) is een interuniversitair en interfacultair onderzoeksinstituut, dat zich ten doel heeft gesteld het onderzoek op het terrein van de liturgiewetenschap in Nederland te coördineren en uit te bouwen, middels het verzorgen van publicaties, het organiseren van studiedagen, en het uitvoeren van een Landelijk Liturgiewetenschappelijk Onderzoekprogramma. Het Instituut werkt hierin samen met een aantal universitaire en niet-universitaire participanten.

Fontys Hogeschool Theologie Levensbeschouwing

Fontys Hogeschool Theologie Levensbeschouwing is een beroepsopleiding die opleidt tot theoloog, met beroepsperspectieven op pastoraal, levensbeschouwelijk en ethisch terrein. Naast het bachelor en masteropleidingstraject voor pastoraal werker en geestelijk verzorger biedt Fontys Hogeschool Theologie Levensbeschouwing ook een volledige opleiding (bachelor en master) tot docent godsdienst levensbeschouwing. Beide opleidingen zijn zowel in voltijd (Amsterdam en Tilburg) als in deeltijd (Amsterdam, Hengelo, Sittard en Tilburg) te volgen.

Titus Brandsma Instituut

Het Titus Brandsma Instituut heeft als doelstelling de wetenschappelijke bestudering van de grondslagen, de geschiedenis en de thematiek van de historische en hedendaagse vormen van spiritualiteit, binnen het kader van de joods-christelijke traditie. De resultaten en inzichten gewonnen in het wetenschappelijk onderzoek zijn mede ten dienste van geestelijke begeleiding, actualiserende interpretaties, geleefde spiritualiteit, dienstverlening t.a.v. maatschappelijke en kerkelijke en religieuze organisaties.

Locatie

Het congres wordt gehouden in
Aula, Universiteit van Tilburg
Cobbenhagen building
Warandelaan 2
5037 AB Tilburg

Aanmelding

Aanmelden kan via de antwoordkaart aan deze brochure of via de website www.lourdes.nl (jubileumjaar-congres). De prijs van het congres bedraagt € 20,00. De kosten voor de lunch en de receptie zijn bij de prijs inbegrepen, alsook een bijdrage aan de organisatiekosten. Gelieve het bedrag over te maken op rekeningnummer 1115.55.000, t.n.v. VNB Nationale Bedevaarten o.v.v. 'congres'. Wanneer u (ook) voor anderen betaalt, graag de namen van alle deelnemers vermelden. Na inschrijving ontvangt u een bevestiging. Deelname aan het congres is definitief na de ontvangst van het inschrijfgeld. Uw aanmelding wordt op volgorde van binnenkomst behandeld.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met
VNB Nationale Bedevaarten
Postbus 273, 5201 AG 's-Hertogenbosch
T. (073) 681 81 11
www.lourdes.nl

Congresbundel

Alle lezingen van deze dag worden in een congresbundel samengebracht en uitgegeven door Uitgeverij Berne te Heeswijk. Deelnemers van het congres kunnen ter plaatse intekenen op de congresbundel. Het eerste exemplaar van de congresbundel zal uitgereikt worden op 13 december 2008, tijdens de afsluitende bijeenkomst van het jubileumjaar van VNB Nationale Bedevaarten.

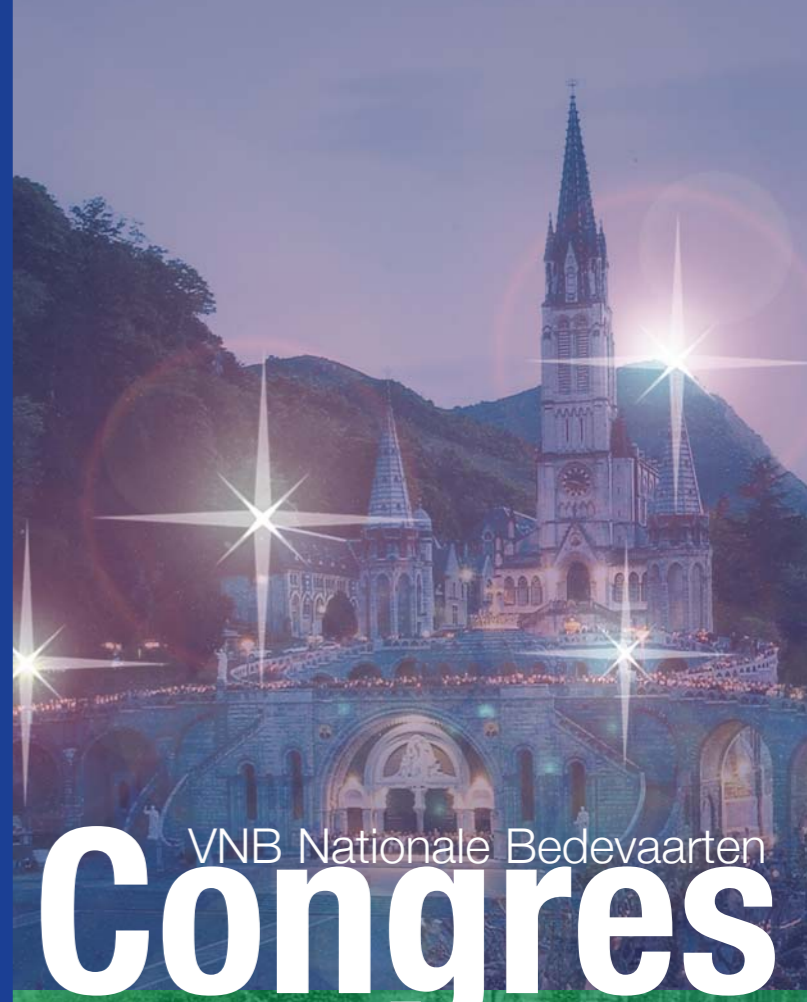

Bereikbaarheid

Per trein
Reizigers die met de sneltrein of intercity reizen, kunnen uitstappen op Tilburg Centraal Station. Vandaar kan men per stoptrein of bus (lijn 4) verder reizen naar de universiteit. Reizigers die met de stoptrein vanaf de richting Eindhoven, Breda of 's-Hertogenbosch naar de UvT komen, kunnen uitstappen op station Tilburg-West. De universiteit ligt op loopafstand (5 minuten) van het station.

Per auto
Vanuit Breda, Eindhoven, en 's-Hertogenbosch (A58 / E312) neemt u de afslag 'Goirle Tilburg Turnhout' (afrit 11). Bij de verkeerslichten op de T-kruising richting Tilburg aanhouden. Rijdend richting Tilburg de linker rijbaan aanhouden. Bij de verkeerslichten links voorsorteren. Volg vervolgens de ANWB-borden 'universiteit'.

Een plattegrond is te vinden op www.uvt.nl/contact

VNB Nationale Bedevaarten Congres

“Aquero, bid voor ons!”

Lourdes als moderne
bedevaartplaats

donderdag 10 april 2008 van 10.00 - 16.30 uur
in de aula van de Universiteit van Tilburg

Pater van den Elsenstraat 10, 5213 CD 's-Hertogenbosch (073) 681 81 11
[website www.lourdes.nl](http://www.lourdes.nl)

Ondergetekende wenst deel te nemen aan het congres
“Aquero, bid voor ons!”; Lourdes als moderne bedevaartplaats
op donderdag 10 april 2008 en heeft een bedrag overgemaakt van
€ 20,- naar rekeningnummer 1115.55.000,
t.n.v. VNB Nationale Bedevaarten o.v.v. 'congres'.

Naam

Adres

Postcode en plaats

Telefoonnummer

E-mailadres

Handtekening

“Aquero, bid voor ons!”

Lourdes als moderne bedevaartplaats

Bedevoarten staan in hernieuwde belangstelling en kunnen terugzien op een lange traditie. VNB zoekt naar een eigentijdse invulling van de bedevaarten met evenwicht tussen respect voor de oude tradities en openheid voor hedendaagse vormen van geloofsbeleving. Het congres zal belangrijke aanzetten geven voor verdere reflectie over de aard en organisatievormen van moderne pelgrimages.

Op donderdag 10 april 2008 organiseert VNB Nationale Bedevaarten in samenwerking met het Liturgisch Instituut van de Universiteit van Tilburg, Titus Brandsma Instituut en Fontys Hogeschool Theologie Levensbeschouwing een congres in het kader van haar 125-jarig jubileum.

In verschillende lezingen zullen vooraanstaande theologen en kerkhistorici spreken over onder meer het profiel van de moderne pelgrim, de rijke geschiedenis van de Lourdesbedevaart, pelgrimage als uiting van hedendaagse katholieke geloofsbeleving en Lourdes en de rituelen van de moderne mens.

Programma

10.00 uur

Ontvangst

10.45 uur

Welkomstwoord opening door dagvoorzitter Wilfred Kemp

10.55 uur

Heen en terug. Momenten uit 125 jaar katholiek Nederland met enkele doorkijkjes naar bedevaartpraktijken - Peter de Haan

De geschiedenis van 125 jaar katholiek Nederland en katholieken in Nederland laat een sterk gevarieerd beeld van uitersten zien. Welke betekenisvolle ontwikkelingen hebben 125 jaar katholiek Nederland gekleurd? Op welke momenten hebben katholieken zich persoonlijk, maatschappelijk en kerkelijk gemanifesteerd, dat de bedevaartpraktijk er een stimulans in vond?

11.30 uur

Maria in Lourdes en Nederland. Momentopnamen uit de bedevaartgeschiedenis - Charles Caspers

De mariale bedevaart die al eeuwenlang populair was binnen de christenheid, kreeg in de negentiende eeuw enkele nieuwe dimensies, die heden ten dage nog steeds van toepassing zijn. Meer dan ooit tevoren werd op bedevaart gaan een gezamenlijke onderneming van verschillende geledingen binnen de katholieke kerk. Het meest sprekende voorbeeld is Lourdes. Niet alleen gingen Mariadevotie en het kerkelijk dogma van de Onbevleete Ontvangenis hier hand in hand, maar ook werd - en wordt - gebruik gemaakt van nieuwe transportmiddelen om de pelgrims naar Lourdes te brengen en hen daarbij pastoraal te begeleiden. In zekere zin werd Lourdes ook naar ons land gehaald: denk hierbij aan de talloze grotten die in kloostertuinen werden opgericht en zelfs aan nieuwe Lourdes-bedevoartplaatsen in Nederland zelf (zoals Cauberg, Groede, Tienray en Vinkeveen). In de lezing wordt een schets van dit panorama gegeven en komen enkele getuigenissen aan het woord van Mariavereerders die zich in anderhalve eeuw hebben ingezet voor Maria in Lourdes, hetzij op organisatorisch gebied, hetzij 'gewoon' als pelgrim.

12.05 uur

Korte pauze

12.25 uur

Plaats van handeling: bedevaart als modern ritueel - Paul Post
Uit het jarenlang onderzoek van actuele rituelen bleek steeds meer de opmerkelijke relatie tussen actuele moderne rituelen in onze cultuur en uitingen van wat wel wordt aangeduid als religieuze volkscultuur. Gedacht moet dan worden aan moderne devoties zoals stille tochten, bermmonumentjes, het herdenken van een onverdiende plotselinge dood (al dan niet van celebrities als Diana, Van Gogh, Hazes en Fortuyn) enerzijds en de blijvende gang naar bedevaarts- en pelgrimsoorden dichtbij (Heiloo, Dokkum, Witte, Maastricht, Den Bosch) of verder weg (Rome, Santiago de Compostela, Lourdes) anderzijds. Een bedevaart is daarmee dus een opmerkelijk modern ritueel waarbij vooral de plaatsgebondenheid in het oog springt, een thema dat momenteel volop in de belangstelling staat in de studie van ritueel en religie.

13.00 uur

Lunch

14.15 uur

Het Mariale devotie- en bedevaartslied door de eeuwen heen, met speciale aandacht voor het Lourdeslied - Anton Vernooij

Deze lezing gaat over de manier waarop het vrome Godsvolk in de loop der eeuwen de moeder Gods heeft bezongen op diverse momenten, zoals met kerstmis, in de mei- en oktobermaand, onder en na de mis en met name tijdens de bedevaart naar Kevelaar en Lourdes. De aandacht gaat tevens uit naar de verhouding tussen de tekst en de melodie van de liederen, waarbij de overtuiging naar voren gebracht zal worden dat de 'taal' (in de brede zin van het woord) van het geliefde devotie- en Marialied meer die van de melodie is, dan die van de tekst. Tijdens de lezing zullen geluidsfragmenten te horen zijn om het betoog van Anton Vernooij te illustreren.

15.00 uur

Maria als pelgrim: een poging tot een vernieuwende mariologie - Hendro Munsterman

De bijzondere plaats die de moeder van Jezus in de heilsgeschiedenis heeft, is gedurende 20 eeuwen soms onderbelicht gebleven (minimalistische tendens), en soms sterk overdreven (maximalistische tendens). Het Tweede Vaticaans Concilie heeft de maximaliserende mariologie van de 19e en begin 20e eeuw een duidelijk halt toegevoegd, tegelijkertijd echter de volstrekt unieke plaats van Maria onderstempelend. Eén van de vernieuwende mariologische concepten in het achtste hoofdstuk van Lumen Gentium is dat van Maria's "pelgrimstocht van geloof" (LG 58). Dit thema is in 1987 door Johannes Paulus uitgewerkt in zijn encycliek "Redemptoris Mater". Het stelt ons in staat enerzijds de 'antimariale verzen' (o.a. Mc. 3,31-35 en 6, 1-6) uit het Nieuwe Testament hun eigen plaats te geven en anderzijds houdt het Maria 'aan onze kant' staande als gelovige solidair met alle gelovigen. Op deze wijze weet de persoon van Maria mensen als pelgrims in beweging te houden, omdat zij zelf als pelgrimerende gelovende vrouw deel uitmaakt van het pelgrimerende Volk Gods dat de Kerk is.

15.35 uur

Afsluiting door dagvoorzitter

15.45 uur

Optreden Carmina Ludens o.l.v. Hein Vrijdag

Carmina Ludens is een koor van enthousiaste zangers onder leiding van inspirator en dirigent Hein Vrijdag. Voor het repertoire wordt geput uit muziek van de vroege middeleeuwen tot heden, uit verschillende landen en culturen. Carmina Ludens zingt zowel a capella als met begeleiding en wil de intentie van de muziek ook spelerwijs (ludens) tot uitdrukking brengen. Dit gebeurt door gebruik te maken van mise en scène, decor, theaterbelichting, kleding, audiovisuele elementen en teksten.

16.30 - 18.00 uur

Receptie

Dagvoorzitter

Wilfred Kemp

Wilfred Kemp studeerde Theologie aan de Katholieke Theologische Universiteit van Amsterdam en werkte als pastoraal medewerker in De Bilt/Bilthoven. Midden jaren negentig maakte hij de overstap naar de media en werd werkzaam bij de KRO. Hij is met name bekend van de programma's 'Tussen hemel en aarde', 'Studio RKK' en 'Soeterbeeck'.

Sprekers

Peter de Haan

Peter de Haan is theoloog en kerkhistoricus, afgestudeerd aan de Katholieke Theologische Hogeschool Amsterdam. Hij is als algemeen coördinator verbonden aan de Fontys Hogeschool Theologie Levensbeschouwing.

Charles Caspers

Charles Caspers is staffid van het Titus Brandsma Instituut dat zich bezighoudt met de bestudering van de spiritualiteit in verleden en heden.

Paul Post

Paul Post is hoogleraar Liturgische en Rituele Studies aan de Universiteit van Tilburg (Departement Religiewetenschappen en Theologie) en tevens directeur van het aldaar gevestigde Liturgisch Instituut. Hij publiceert over religieuze volkscultuur, bedevaarten en actuele rituelen.

Anton Vernooij

Anton Vernooij is emeritus-hoogleraar Liturgische Muziek aan de Faculteit voor Geesteswetenschappen van de Universiteit van Tilburg en oud-docent aan het Utrechts Conservatorium.

Hendro Munsterman

Hendro Munsterman is theoloog (begonnen op de Fontys Hogeschool Theologie Levensbeschouwing), met bijzondere interesse voor mariologie en oecumenica. Hij is momenteel directeur van het "Centre Théologique de Meylan-Grenoble" en maakt deel uit van de "Société Française d'Études Mariales".

Antwoordvel

Belangstellenden voor het congres "Aquero, bid voor ons!"; Lourdes als moderne bedevaartplaats kunnen zich opgeven door middel van dit antwoordvel. Graag zien wij uw aanmelding tegemoet vóór 2 april 2008.

U kunt uw aanmelding zenden naar

VNB Nationale Bedevaarten
t.a.v. organisatie congres
Postbus 273
5201 AG 's-Hertogenbosch

Of via de website

www.lourdes.nl (jubileumjaar-congres)

